

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

5. februar 2018

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 170 (Alm. del) af 19. januar 2018 stillet efter ønske fra Rune Lund (EL)

Spørgsmål

Hvad er ministerens kommentarer til den på FIU alm. del - bilag 59 omdelte henvendelse fra Ældresagen om løsning af samspilsproblemet på pensionsområdet og hvad er provenuvirkningerne af foreningens forslag?

Svar

Udbetalinger fra fradragsberettigede pensionsordninger kommer ikke blot til indkomstbeskatning, men indgår også i grundlaget for aftrapning af offentlige pensionsydelse. Sidstnævnte kan give anledning til en høj sammensat marginalprocent (skat og aftrapning) på udbetalingstidspunktet og er kilden til, at mange har begrænset privatøkonomisk tilskyndelse til pensionsopsparring sammenlignet med opsparring uden for pensionssystemet – det såkaldte samspilsproblem. Sammenligningen af de to opsparingsformer afhænger dog også af fradragsværdien af pensionsindbetalinger (inkl. eventuel aftrapning af offentlige ydelser) på indbetalingstidspunktet og den forholdsvis lave pensionsafkastbeskatning (PAL-skat).

For de personer, som ved indbetaling til pension er omfattet af samspilsproblemet, kan dette reduceres ved at forøge fradragsværdien af pensionsindbetalinger på indbetalingstidspunktet, sænke afkastbeskatningen (PAL-skatten) eller reducere den sammensatte marginalprocent på udbetalingstidspunktet.

Regeringen har med udspillet *Sådan forlænger vi opsvinget* foreslået at øge fradragsværdien på indbetalingstidspunktet.

Ældre Sagen forslår derimod en model, hvor den sammensatte marginalprocent på udbetalingstidspunktet nedbringes ved at halvere procenten, hvormed folkepensionens pensionstillæg aftrappes.

I begge tilfælde vil den enkeltes tilskyndelse til pensionsopsparring fortsat afhænge af både fradragsværdien på indbetalingstidspunktet, den sammensatte marginalprocent på udbetalingstidspunktet og afkastbeskatningen.

Ældre Sagen skriver, at det er ”asocialt”, at pensionister med beskedne pensionsudbetalinger oplever en sammensat marginalprocent, der overstiger den marginal-

skat, som erhvervsaktive med langt højere indkomster står overfor. Som det fremgår ovenfor, udelader denne argumentation de fradrag, der er opnået på indbetalingstidspunktet, og den lavere beskatning af afkastet. Derudover er det vigtigt at holde sig for øje, at den omtalte høje marginalprocent for pensionisterne opstår, fordi pensionisterne med de laveste supplerende indkomster modtager mest i offentlige pensionsydelse. Den opstår således netop som følge af et fordelingsmæssigt hensyn, som svækkes, hvis aftrappingsprocenten reduceres.

En halvering af aftrappingsprocenten for folkepensionens pensionstillæg medfører naturligt en fordobling af indkomstintervallet, hvori pensionstillægget aftrappes. Det betyder, at der med forslaget vil blive givet (delvist aftrappes) pensionstillæg til nogle pensionister med en indkomst over topskattegrænsen. Forlængelsen af indkomstintervallet med aftrapping medfører i 2018 (på baggrund af 2015 data), at yderligere 107.000 personer vil modtage delvist aftrappes pensionstillæg. Det svarer til, at antallet af pensionister i aftrappingsintervallet øges med ca. 31 procent. Samlet set vil 15.600 personer blive omfattet af aftrapping af pensionstillæg samtidigt med, at de betaler topskat.¹

Tabel 1

Effekter af en halvering af aftrappingsprocenten for folkepensionens pensionstillæg, 2018

	2018-niveau	Gns. ændring
	mio. kr.	kr.
Udgift, pensionstillæg	5.300	11.900
Øget skatteprovenu	2.000	4.600
Reduceret boligydelse	100	200
Udgift efter skat og tilbageløb	2.400	5.400
	Berørte personer	- heraf topskatteydere
Alle berørte	447.400	15.600
- heraf nye modtagere af pensionstillæg	107.200	15.600

Anm.: Pensionstillægget tildeles også fortidspensionister på gammel ordning, disse er ikke omfattet. Da folkepensionens pensionstillæg indgår i grundlaget for indkomstafrapping af boligydelse, vil en reduktion af aftrappingsprocenten for pensionstillægget betyde, at udgifterne til boligydelse reduceres. Der er ikke indregnet afledte effekter på arbejdsudbuddet.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af stikprøve af befolkning i 2015.

En halvering af aftrappingsprocenten for folkepensionens pensionstillæg vil således betyde, at *flere* vil blive omfattet af aftrapping af offentlige ydelser på udbetalingstidspunktet. Det betyder, at tilskyndelsen til (yderligere) pensionsopsparing forringes for nogle personer. Endvidere vil det betyde, at nogle pensionister vil opleve aftrapping samtidig med, at de betaler topskat, hvilket vil resultere i en høj sammensat marginalprocent.

¹ Indfasningen af forhøjelsen af topskattegrænsen i kraft af skattereformen fra 2012 trækker *isoleret set* i retning af, at dette tal vil falde frem mod 2022. Med Ældre Sagens forslag vil der dog også efter 2022 være et indkomstinterval, hvor folkepensionens pensionstillæg ikke er fuldt aftrappes, og hvor der samtidig betales topskat.

Hertil kommer, at en halvering af aftrappingsprocenten for folkepensionens pensionstillæg kun berører pensionister, som på grund af private pensionsudbetalinger (eller anden indkomst) over et vist niveau ikke modtager fuldt pensionstillæg. Det berører ikke pensionister med mere beskedne private pensionsudbetalinger, som fx kan opleve aftrapning af den supplerende pensionsydelse (ældrechecken). Aftrapningen af folkepensionens pensionstillæg begynder ved en samlet supplerende indkomst på 71.200 kr. for enlige og 142.800 kr. for par (2018). Omkring 566.000 folkepensionister – svarende til 51 procent – modtager i 2018 (på baggrund af 2015 data) fuldt pensionstillæg. Disse pensionister vil således ikke få glæde af en reduceret aftrapning af folkepensionens pensionstillæg.² Ældre Sagens forslag vil endvidere reducere indkomstmåretningen af folkepensionens pensionstillæg, så også forholdsvis velhavende pensionister (topskatteydere) vil modtage delvist aftrappet pensionstillæg, *jf. ovenfor*.

Det skønnes, at en halvering af aftrappingsprocenten for folkepensionens pensionstillæg medfører en merudgift for det offentlige efter skat og tilbageløb på omkring 2,4 mia. kr. i 2018, *jf. tabel 1*. I takt med at arbejdsmarkedspensionerne modnes, forventes udgiften ved en halvering af aftrappingsprocenten for folkepensionens pensionstillæg at stige betydeligt.³

Regeringens forslag er rettet mod at håndtere samspilsproblemet for personer, som har pensionsindbetalinger svarende til en almindelig arbejdsmarkedspension, og som oplever aftrapning på udbetalingstidspunktet *svarende til* aftrapningen af folkepensionens pensionstillæg. Den øgede tilskyndelse til at foretage pensionsindbetalinger på et givet tidspunkt i livet afhænger imidlertid ikke af, om den enkelte rent faktisk vil opleve aftrapning af folkepensionens pensionstillæg eller fx den supplerende pensionsydelse (ældrechecken). Med Ældre Sagens forslag øges tilskyndelsen kun, hvis der forventes aftrapning i folkepensionens pensionstillæg på udbetalingstidspunktet.

Regeringens forslag er rettet mod at understøtte, at der fremadrettet indbetales til pensionsopsparing på niveau med i dag (herunder via arbejdsmarkedspensionerne). Det skal ses i lyset af, at en potentiel tendens til faldende pensionsindbetalinger i fremtiden er den centrale risiko ved samspilsproblemet.

Det er samtidig afgørende for regeringen, at incitamentet til (yderligere) fradragsberettiget pensionsopsparing ikke svækkes for nogle grupper på arbejdsmarkedet. Det kriterium opfylder Ældre Sagens forslag ikke på grund af højere sammensatte marginalprocenter for nogle folkepensionister.

² Andelen af folkepensionister med fuldt pensionstillæg forventes at falde fremadrettet i kraft af modningen af arbejdsmarkedspensionerne, *jf. også Det danske pensionsystem nu og i fremtiden, Finansministeriet, 2017*.

³ Det hænger sammen med, at andelen af folkepensionister med pensionsudbetalinger, som giver anledning til aftrapning af folkepensionens pensionstillæg, forventes at stige kraftigt, *jf. også Det danske pensionsystem nu og i fremtiden, Finansministeriet, 2017*. Da det er *udbetalingerne*, som vil stige i takt med modningen af arbejdsmarkedspensionerne, og ikke *indbetalingerne*, vil udgifterne forbundet med regeringens forslag ikke på samme måde øges i takt med modningen af pensionssystemet.

Øget skattefradrag for pensionsindbetalinger medfører en synlig og sikker styrkelse af incitamentet og forskelsbeløb umiddelbart på indbetalingstidspunktet, hvor virkninger af modeller med lavere aftrappingsprocenter afhænger af fremtidige indkomster og samlivsforhold mv. og derfor er mere usikre. Det kan i praksis medføre, at regeringens forslag kan give en større effekt på fx arbejdsudbuddet.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister